

(๒๒)

คำสั่งศาลรัฐธรรมนูญ

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์

ศาลรัฐธรรมนูญ

คำสั่งที่ ๔๘/๒๕๖๔

เรื่องพิจารณาที่ ต. ๔๓/๒๕๖๔

วันที่ ๑๗ เดือน พฤศจิกายน พุทธศักราช ๒๕๖๔

ระหว่าง	{	นายสุวิทย์ คุ่มเมือง	ผู้ร้อง
		นายกรัฐมนตรี ที่ ๑	
		คณะรัฐมนตรี ที่ ๒	ผู้ถูกร้อง

เรื่อง นายสุวิทย์ คุ่มเมือง (ผู้ร้อง) ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓

ข้อเท็จจริงตามคำร้อง คำร้องเพิ่มเติม และเอกสารประกอบคำร้องสรุปได้ว่า นายสุวิทย์ คุ่มเมือง (ผู้ร้อง) กล่าวอ้างว่าตนเป็นผู้อยู่อาศัยในโครงการบ้านเอื้ออาทรเศรษฐกิจ ๑ อำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร เจ้าของอาคารชุดบางรายในโครงการดังกล่าวกระทำการฝ่าฝืนข้อกำหนดการอยู่อาศัยแบบท้ายสัญญาจะซื้อจะขายอาคารชุดบ้านเอื้ออาทร และฝ่าฝืนพระราชบัญญัติอาคารชุด พ.ศ. ๒๕๒๒ ผู้ร้องยื่นเรื่องร้องเรียนต่อคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (คณะกรรมการ ป.ป.ช.) และคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ (คณะกรรมการ ป.ป.ท.) โดยกล่าวหาว่าผู้ว่าการการเคหะแห่งชาติและหัวหน้าสำนักงานเคหะชุมชนกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร กับพวก ละเว้นการดำเนินคดีแก่เจ้าของอาคารชุดบางรายที่กระทำความผิดและช่วยเหลือให้ได้รับแต่งตั้งเป็นกรรมการนิติบุคคลอาคารชุด คณะกรรมการทั้งสองไม่รับเรื่องดังกล่าว ผู้ร้องร้องทุกข์

ไปยังสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีผ่านระบบการจัดการเรื่องราวร้องทุกข์อิเล็กทรอนิกส์ ต่อมาปรากฏผลการพิจารณาในระบบอิเล็กทรอนิกส์ว่าระงับเรื่อง ผู้ร้องเห็นว่าตนถูกละเมิดสิทธิจากการกระทำของนายกรัฐมนตรี (ผู้ถูกร้องที่ ๑) และคณะรัฐมนตรี (ผู้ถูกร้องที่ ๒) ที่สั่งระงับเรื่องร้องเรียนของตน โดยเห็นว่าการกระทำดังกล่าวของผู้ถูกร้องทั้งสองเป็นการไม่ทำหน้าที่ของรัฐ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๖๑ และมาตรา ๖๓

ผู้ร้องยื่นคำร้องต่อผู้ตรวจการแผ่นดินผ่านโมไบล์แอปพลิเคชัน เมื่อวันที่ ๕ กรกฎาคม ๒๕๖๔ โดยร้องเรียนขอให้ลงโทษทางวินัยและอาญาแก่คณะกรรมการ ป.ป.ช. และคณะกรรมการ ป.ป.ท. และขอให้ผู้ตรวจการแผ่นดินยื่นเรื่องมายังศาลรัฐธรรมนูญตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ มาตรา ๗ (๔) สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินรับเรื่องร้องเรียนตามเลขที่รับเรื่อง ๓๔๗/๒๕๖๔

ผู้ร้องยื่นคำร้องเพิ่มเติมต่อศาลรัฐธรรมนูญ ลงวันที่ ๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๔ ส่งหนังสือสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน ลงวันที่ ๒ พฤศจิกายน ๒๕๖๔ แจ้งผลการพิจารณาให้ยุติเรื่อง เนื่องจากมิใช่กรณีที่หน่วยงานของรัฐยังมีได้ปฏิบัติให้ถูกต้องครบถ้วนตามรัฐธรรมนูญ หมวด ๕ หน้าที่ของรัฐ และไม่ปรากฏรายละเอียดและข้อเท็จจริงที่ชัดเจนว่าผู้ถูกร้องทั้งสองไม่ปฏิบัติตามกฎหมายหรือปฏิบัตินอกเหนือหน้าที่และอำนาจตามกฎหมายอย่างไรและผู้ร้องเรียนได้รับความเดือดร้อนหรือความไม่เป็นธรรมอันเนื่องมาจากกรณีดังกล่าวเป็นประการใด กรณีมิได้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๖๐

ผู้ร้องขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓ และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๗ (๔) ดังนี้

๑. การกระทำของผู้ถูกร้องทั้งสองที่ไม่รับคำร้องและเอกสารหลักฐานของผู้ร้องเพื่อให้พิจารณา ลงโทษทางวินัยและทางอาญาแก่คณะกรรมการ ป.ป.ช. และคณะกรรมการ ป.ป.ท. และผู้ว่าการการเคหะแห่งชาติ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๖๑ และมาตรา ๖๓

๒. มีคำสั่งให้ผู้ถูกร้องทั้งสองดำเนินการสอบสวนและลงโทษทางวินัยและทางอาญาแก่ผู้ว่าการการเคหะแห่งชาติกับพวก และดำเนินการให้สมาชิกรัฐสภาร่วมกันลงชื่อเสนอเรื่องต่อประธานรัฐสภาและประธานศาลฎีกาเพื่อดำเนินคดีและลงโทษวินัยร้ายแรงต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. และคณะกรรมการ ป.ป.ท.

๓. มีคำสั่งให้ผู้ร้องได้รับความคุ้มครองตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๖๑ และมาตรา ๖๓ หรือตามพระราชบัญญัติคุ้มครองพยานในคดีอาญา พ.ศ. ๒๕๔๖ มาตรา ๑๐ วรรคหนึ่ง (๔) โดยให้ผู้ถูกร้องทั้งสองสนับสนุนให้ผู้ร้องได้รับความคุ้มครองดังกล่าวและสวัสดิการรัฐเกี่ยวกับการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๖๑ และมาตรา ๖๓ และพระราชบัญญัติคุ้มครองพยานในคดีอาญา พ.ศ. ๒๕๔๖

ประเด็นที่ศาลรัฐธรรมนูญต้องพิจารณาเบื้องต้นมีว่า คำร้องของผู้ร้องต้องด้วยรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓ และมาตรา ๕๑ ประกอบพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๗ (๔) ที่ศาลรัฐธรรมนูญจะรับไว้พิจารณาวินิจฉัย หรือไม่

รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓ บัญญัติว่า “บุคคลซึ่งถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพที่รัฐธรรมนูญคุ้มครองไว้มีสิทธิยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญเพื่อมีคำวินิจฉัยว่าการกระทำนั้นขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ” พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔๖ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “บุคคลซึ่งถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพโดยตรงและได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหาย หรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหายโดยมีอาจหลีกเลี่ยงได้อันเนื่องจากการถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพนั้น ย่อมมีสิทธิยื่นคำร้องขอให้ศาลพิจารณาวินิจฉัยคดีตามมาตรา ๗ (๑๑) ได้ โดยจะต้องยื่นคำร้องต่อผู้ตรวจการแผ่นดินเสียก่อน ภายในเก้าสิบวัน นับแต่วันที่รู้หรือควรรู้ถึงการถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพดังกล่าว เว้นแต่การละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพนั้นยังคงมีอยู่ก็ให้ยื่นคำร้องได้ตราบที่การละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพนั้นยังคงมีอยู่ และให้นำความในมาตรา ๔๘ วรรคหนึ่งและวรรคสอง มาใช้บังคับด้วยโดยอนุโลม โดยต้องยื่นคำร้องต่อศาลภายในเก้าสิบวัน นับแต่วันที่ได้รับความเห็นของผู้ตรวจการแผ่นดิน หรือวันที่พ้นกำหนดเวลาที่ผู้ตรวจการแผ่นดินไม่ยื่นคำร้องต่อศาลตามมาตรา ๔๘ วรรคสอง”

รัฐธรรมนูญ มาตรา ๕๑ บัญญัติว่า “การใดที่รัฐธรรมนูญบัญญัติให้เป็นหน้าที่ของรัฐตามหมวดนี้ ถ้าการนั้นเป็นการทำให้เกิดประโยชน์แก่ประชาชนโดยตรง ย่อมเป็นสิทธิของประชาชนและชุมชนที่จะติดตามและเร่งรัดให้รัฐดำเนินการ รวมตลอดทั้งฟ้องร้องหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องเพื่อจัดให้ประชาชนหรือชุมชนได้รับประโยชน์นั้นตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กฎหมายบัญญัติ”

- ๔ -

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๗ บัญญัติว่า “ให้ศาลมีหน้าที่และอำนาจพิจารณาวินิจฉัยคดี ดังต่อไปนี้ ... (๔) คดีที่ประชาชนหรือชุมชน หน่วยงานของรัฐเพื่อให้ได้รับประโยชน์ตามรัฐธรรมนูญ หมวด ๕ หน้าที่ของรัฐ” และ มาตรา ๔๕ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “บุคคลหรือชุมชนซึ่งเป็นผู้ได้รับประโยชน์โดยตรงจากการทำหน้าที่ ของรัฐตามรัฐธรรมนูญ หมวด ๕ หน้าที่ของรัฐ และได้รับความเสียหายจากการไม่ปฏิบัติหน้าที่ของรัฐ หรือการปฏิบัติหน้าที่ไม่ถูกต้องครบถ้วนหรือล่าช้าเกินสมควร ย่อมมีสิทธิยื่นคำร้องขอให้ศาลวินิจฉัยคดี ตามมาตรา ๗ (๔) ได้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการ ดังต่อไปนี้ (๑) บุคคลหรือชุมชนนั้นได้ร้องขอให้ หน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องจัดให้ตนหรือชุมชนได้รับประโยชน์จากการปฏิบัติหน้าที่ของรัฐตามรัฐธรรมนูญ และหน่วยงานของรัฐปฏิเสธไม่ดำเนินการหรือไม่ดำเนินการภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับการร้องขอ หรือปฏิบัติหน้าที่ไม่ถูกต้อง และบุคคลหรือชุมชนได้โต้แย้งการดำเนินการหรือไม่ดำเนินการดังกล่าว เป็นหนังสือต่อหน่วยงานนั้นภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ทราบหรือวันที่ได้รับแจ้งหรือถือว่าได้รับแจ้ง และ (๒) บุคคลหรือชุมชนตาม (๑) ได้ยื่นคำร้องต่อผู้ตรวจการแผ่นดินว่าหน่วยงานของรัฐตาม (๑) มิได้ปฏิบัติให้ถูกต้องครบถ้วนตามหน้าที่ของรัฐตามรัฐธรรมนูญภายในสามสิบวันนับแต่วันที่มิได้หนังสือ โต้แย้งตาม (๑) ในกรณีนี้ หากผู้ตรวจการแผ่นดินเห็นว่าหน่วยงานของรัฐปฏิบัติหน้าที่ตามรัฐธรรมนูญ ถูกต้องครบถ้วนแล้ว ให้แจ้งให้ผู้ร้องและหน่วยงานของรัฐทราบ แต่หากผู้ตรวจการแผ่นดินเห็นว่า หน่วยงานของรัฐยังมิได้ปฏิบัติให้ถูกต้องครบถ้วน ให้เสนอต่อคณะรัฐมนตรีทราบถึงการดังกล่าว (๓) ให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาความเห็นของผู้ตรวจการแผ่นดินและสั่งการตามที่เห็นสมควร ในการนี้ คณะรัฐมนตรีอาจมอบหมายให้คณะกรรมการหรือหน่วยงานใดเป็นผู้พิจารณาและเสนอความเห็น ประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรีก็ได้ เมื่อคณะรัฐมนตรีสั่งการเป็นประการใดแล้ว ให้แจ้งให้บุคคล หรือชุมชนทราบ หากบุคคลหรือชุมชนเห็นว่าคำสั่งการของคณะรัฐมนตรียังมิได้ปฏิบัติให้ถูกต้องครบถ้วน ตามรัฐธรรมนูญ หมวด ๕ หน้าที่ของรัฐ อาจยื่นคำร้องขอให้ศาลวินิจฉัยตามมาตรา ๗ (๔) ได้ภายใน สามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้ง”

พิจารณาแล้วเห็นว่า ข้อเท็จจริงตามคำร้อง คำร้องเพิ่มเติม และเอกสารประกอบคำร้อง เป็นกรณีที่ผู้ร้องกล่าวอ้างว่าผู้ถูกร้องทั้งสองไม่รับคำร้องและเอกสารหลักฐานเกี่ยวกับการสอบสวนและ ลงโทษทางวินัยและอาญาแก่คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (คณะกรรมการ

ป.ป.ช.) คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ (คณะกรรมการ ป.ป.ท.) และผู้ว่าการ การเคหะแห่งชาติ เป็นการกระทำที่ละเมิดสิทธิและเสรีภาพของผู้ร้อง ชัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๖๑ และมาตรา ๖๓ ซึ่งการยื่นคำร้องตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓ ต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณา ของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔๖ แม้ผู้ร้องยื่นคำร้องต่อผู้ตรวจการแผ่นดินและผู้ตรวจการ แผ่นดินแจ้งผลการพิจารณาให้ยุติเรื่อง อันทำให้ผู้ร้องมีสิทธิยื่นคำร้องโดยตรงต่อศาลรัฐธรรมนูญได้ ก็ตาม แต่เป็นกรณีที่ผู้ร้องยื่นคำร้องต่อผู้ตรวจการแผ่นดินตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๕๑ ประกอบ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๗ (๔) และมาตรา ๔๕ มิใช่การยื่นคำร้องตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓ และเป็นการขอให้ผู้ตรวจการแผ่นดิน พิจารณากรณีของคณะกรรมการ ป.ป.ช. และคณะกรรมการ ป.ป.ท. มิใช่กรณีของผู้ถูกร้องทั้งสอง กรณีไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย วิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔๖ ดังนั้น ผู้ร้องไม่อาจยื่นคำร้องดังกล่าว ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓

ส่วนกรณีที่ผู้ร้องขอให้พิจารณาวินิจฉัยตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณา ของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๗ (๔) นั้น เห็นว่า การยื่นคำร้องตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๕๑ ประกอบพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๗ (๔) ต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติประกอบ รัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔๕ ผู้ร้องจะต้องร้องขอให้ หน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องดำเนินการ และยื่นคำร้องต่อผู้ตรวจการแผ่นดิน เมื่อผู้ตรวจการแผ่นดินเห็นว่า หน่วยงานของรัฐยังมิได้ปฏิบัติหน้าที่ตามรัฐธรรมนูญให้ถูกต้องครบถ้วน ให้เสนอต่อคณะรัฐมนตรีทราบถึง เรื่องดังกล่าว เมื่อคณะรัฐมนตรีสั่งการเป็นประการใดแล้ว หากผู้ร้องเห็นว่าคำสั่งดังกล่าวยังมีได้ ปฏิบัติให้ถูกต้องครบถ้วนตามรัฐธรรมนูญ อาจยื่นคำร้องขอให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยได้ภายในสามสิบวัน นับแต่วันที่ได้รับแจ้ง เมื่อข้อเท็จจริงตามคำร้อง คำร้องเพิ่มเติม และเอกสารประกอบคำร้องเป็นกรณีที่ ผู้ร้องขอให้ผู้ถูกร้องทั้งสองดำเนินการให้เป็นไปตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๖๑ และมาตรา ๖๓ และ ตามที่พระราชบัญญัติคุ้มครองพยานในคดีอาญา พ.ศ. ๒๕๔๖ มาตรา ๑๐ วรรคหนึ่ง (๔) คุ้มครองไว้

- ๖ -

ผู้ร้องยื่นคำร้องต่อผู้ตรวจการแผ่นดินขอให้พิจารณาว่าคณะกรรมการ ป.ป.ช. และคณะกรรมการ ป.ป.ท. ปฏิบัติหน้าที่ไม่เป็นไปตามรัฐธรรมนูญ หมวด ๕ หน้าที่ของรัฐ มาตรา ๖๓ ผู้ตรวจการแผ่นดิน วินิจฉัยให้ยุติเรื่อง กรณียังไม่ต้องด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขตามพระราชบัญญัติประกอบ รัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔๕ วรรคหนึ่ง (๒) ดังนั้น ผู้ร้องไม่อาจยื่นคำร้องดังกล่าวตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๕๑ ประกอบพระราชบัญญัติประกอบ รัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๗ (๔)

อาศัยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น จึงมีคำสั่งไม่รับคำร้องไว้พิจารณาวินิจฉัย เมื่อมีคำสั่งไม่รับคำร้อง ไว้พิจารณาวินิจฉัยแล้ว คำขออื่นย่อมเป็นอันตกไป

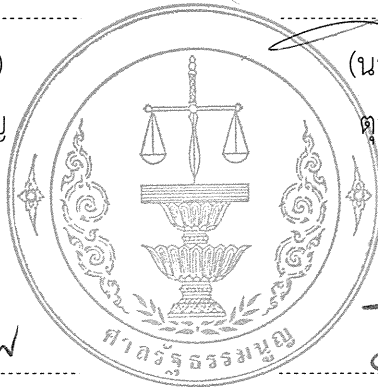
(คำสั่งที่ ๔๘/๒๕๖๔)

(นายทวีเกียรติ มีนะกนิษฐ)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายนครินทร์ เมฆไตรรัตน์)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายปัญญา อุดชาชน)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายอุดม สิทธิวิรัชธรรม)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายวิรุฬห์ แสงเทียน)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายจิรนิติ หะวานนท์)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายนภดล เทพพิทักษ์)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายบรรจงศักดิ์ วงศ์ปราชญ์)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ